Tyske flygtninge i Gørding i 1945

Af Ester Tange Holst, Gørding

I det nordvestlige hjørne på Gørding Kirkegård, står denne gravsten til minde om de tyske flygtninge, der engang blev begravet her. Navne findes der ikke på stenen, kun indskriften: »Tyske flygtninge, 1945«.

(Foto: Privateje).

Hvad gemmer der sig så bag dette? I kirkegårdsprotokollen kan man læse navne på 9 flygtninge, som er blevet begravet på Gørding Kirkegård i 1945, i månederne maj-oktober. I maj 1966 er de flyttet til Oksbøl til Ål kirkegård, hvor man har samlet gravene fra Ribe Amts mange flygtninge.

Hvilke skæbner, disse mennesker har haft, kender vi ikke meget til. I årbogen for »Historisk Samfund for Ribe Amt« 1984, kan man læse, at der i midten af maj 1945 befandt sig følgende antal flygtninge i Gørding Sogn:

Hotel Gørding: 50 personer
Gørding Afholdshotel: 17 personer
Stårup Skole: 21 personer.

Desuden har der været ca. 50 personer på Lourup Skole, hvilket Dagmar Kristiansen, tidligere Gyllingsminde, fortæller.

I et interview fra 1980 fortæller nu afdøde Arne Melballe, hvordan han oplevede disse flygtninges ankomst til Gørding Station en dag i marts måned 1945. Flygtningene kom fra Østpreussen, hvor de var fordrevet fra deres hjem af de russiske tropper. De var kommet over Østersøen til København, og derfra med tog i kreaturvogne, først til Bramming, og derfra kom de til Gørding en formiddag ved 10-tiden. Han beskriver, hvor trætte og afrakkede disse stakkels mennesker, børn, unge og gamle var ved ankomsten, men efter få dage havde de det meget bedre, var renvaskede og havde fået repareret deres tøj.

Gørdingborgerne mindes ikke mindst, hvordan de så børnene i disse lejre. Indtil der gik rygter om tyfus blandt flygtningene på hotellet, havde de det frit. Arne Melballe, der var nabo, fortæller hvordan en ældre mand satte handel med knapper og sytråd, som han havde medbragt, igang. Hans datter blev sendt rundt i omegnen, hvor hun solgte varerne for naturalier som æg, smør og flæsk. Ifølge Melballes fortælling blev flygtningene i Gørding til ca. 1 måned efter kapitulationen, hvorefter de blev flyttet til flygtningelejren i Oksbøl. Nogle er nok blevet her længere, måske har det været de ældste, for ifølge kirkegårdsprotokollen har der været dødsfald med begravelse her indtil oktober måned.

Det har dog været et ret kort tidsrum, flygtningens ophold her har været. Det er da også meget begrænset, hvad man i Gørding ved om disse mennesker.

Det lå jo i tiden, at man ikke blandede sig i, hvad der var tysk, uanset af hvilken årsag man befandt sig her.

Ester Tange Holst, fhv. lærer ved Gørding Skole. Adr.: Østergårdsvej 6, 6690 Gørding.